

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°85/21
v Luxemburgu 19. mája 2021

Rozsudok vo veci T-465/20
Ryanair DAC/Komisia (TAP; Covid-19)

Rozhodnutie Komisie vyhlasujúce pomoc Portugalska v prospech leteckej spoločnosti TAP za zlučiteľnú s vnútorným trhom sa z dôvodu nedostatku odôvodnenia zrušuje

Účinky zrušenia (medzi ktorými je aj vymáhanie pomoci) sa však pozastavujú až do vydania nového rozhodnutia

V júni 2020 Portugalsko oznámilo Komisii štátnu pomoc v prospech leteckej spoločnosti Transportes Aéreos Portugueses SGPS SA („príjemca“), ktorá je materskou spoločnosťou a 100 % akcionárom spoločnosti TAP Air Portugal. Oznamovaná pomoc, ktorej maximálna výška je 1,2 miliardy eur, sa týka zmluvy o úvere uzavretej najmä medzi Portugalskom ako veriteľom, spoločnosťou TAP Air Portugal ako dlžníkom a príjemcom pomoci ako ručiteľom. Týmto zásahom chcelo Portugalsko udržať príjemcu v činnosti počas šiestich mesiacov od júla 2020 do decembra 2020.

Keďže sa Komisia domnievala, že oznamovaná schéma predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, posúdila ju vzhľadom na článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ¹ a jej usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach². Rozhodnutím z 10. júna 2020 Komisia vyhlásila dotknuté opatrenie za zlučiteľné s vnútorným trhom³.

Desiata rozšírená komora Všeobecného súdu Európskej únie vyhovelá žalobe podanej leteckou spoločnosťou Ryanair na zrušenie tohto rozhodnutia, pričom odložila účinky zrušenia až do prijatia nového rozhodnutia Komisiou. Všeobecný súd vo svojom rozsudku spresnil rozsah povinnosti odôvodnenia Komisie, keď na základe usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach vyhlásila pomoc poskytnutú spoločnosti, ktorá je súčasťou skupiny, za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

Posúdenie Všeobecným súdom

Ryanair na podporu svojej žaloby o neplatnosť poukázala najmä na porušenie povinnosti odôvodnenia zo strany Komisie, keďže tá neuviedla dôvody umožňujúce považovať oznamované opatrenie za zlučiteľné s vnútorným trhom.

V tejto súvislosti Všeobecný súd najskôr spresňuje, že bod 22 usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach⁴ stanovuje **tri kumulatívne podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby pomoc na záchranu poskytnutá spoločnosti, ktorá je súčasťou skupiny, mohla byť**

¹ Podľa tohto ustanovenia pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto pomoc nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom, možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

² Ú. v. EÚ C 249, 2014, s. 1.

³ Rozhodnutie Komisie C(2020) 3989 final z 10. júna 2020 týkajúce sa štátnej pomoci SA.57369 (2020/N) – COVID-19 – Portugalsko – Pomoc poskytnutá spoločnosti TAP (Ú. v. EÚ C 228, 2020, s. 1; ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

⁴ Podľa bodu 22 usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach „spoločnosť, ktorá patrí do väčšej podnikateľskej skupiny alebo ktorú preberá väčšia podnikateľská skupina, nie je za bežných okolností oprávnená na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu v zmysle týchto ustanovení, s výnimkou prípadov, keď sa dá preukázať, že ťažkosti spoločnosti sú jej vlastné a nevznikli v dôsledku svojvoľného rozdelenia nákladov v rámci skupiny a že ťažkosti sú príliš závažné na to, aby ich mohla riešiť len samotná skupina“.

vyhlásená ako zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. V súlade s týmto bodom prináleží Komisii, aby po prvé preskúmala, **či je príjemca pomoci súčasťou skupiny**, po druhé, **či ťažkosti, ktorým príjemca čelí, sú vlastné tomuto príjemcovi a nevznikli v dôsledku svojvoľného rozdelenia nákladov v rámci skupiny**, a po tretie, **či sú tieto ťažkosti príliš závažné na to, aby ich vyriešila samotná uvedená skupina**. Cieľom týchto podmienok je zabrániť skupine podnikov, aby zaťažila štát nákladmi na záchranu jedného z podnikov v tejto skupine, pokiaľ je tento podnik v ťažkostiach a samotná skupina je ich pôvodcom alebo má prostriedky na to, aby týmto ťažkostiam sama čelila.

Vzhľadom na tieto spresnenia Všeobecný súd uvádza, že **Komisia v napadnutom rozhodnutí ani nekonštatovala, ani nespresnila, či príjemca pomoci bol súčasťou skupiny** v zmysle bodu 22 už citovaných usmernení. V tejto súvislosti nevykonala žiadnu analýzu a nespresnila vzťah medzi uvedeným príjemcom a jeho akcionárskymi spoločnosťami.⁵

Okrem toho za predpokladu, že príjemca pomoci bol súčasťou skupiny v zmysle bodu 22 usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach so svojimi akcionárskymi spoločnosťami, Všeobecný súd konštatuje, že **Komisia žiadnym spôsobom nepodložila svoje tvrdenia, podľa ktorých na jednej strane ťažkosti príjemcu mu boli vlastné a nevznikli v dôsledku svojvoľného rozdelenia nákladov v prospech jeho akcionárov alebo iných dcérskych spoločností, a na druhej strane, že uvedené ťažkosti boli príliš závažné na to, aby ich mohli riešiť jeho kontrolujúci akcionári alebo iní akcionári. Komisia sa v skutočnosti obmedzila na spresnenie finančnej situácie príjemcu pomoci a ťažkostí spôsobených pandémiou COVID-19.**

Vzhľadom na tieto **medzery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia Všeobecný súd nemôže ani overiť, či podmienky stanovené v bode 22 usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach boli v prejednávanej veci splnené, ani či Komisia mohla dospieť k záveru o neexistencii vážnych ťažkostí s posúdením zlučiteľnosti dotknutej pomoci s vnútorným trhom a bola oprávnená nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania** podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

Všeobecný súd preto rozhodol, že **Komisia z právneho hľadiska dostatočne neodôvodnila napadnuté rozhodnutie a že uvedený nedostatok odôvodnenia má za následok jeho zrušenie.**

Všeobecný súd sa na základe článku 264 druhého odseku ZFEÚ domnieva, že **existujú naliehavé dôvody právnej istoty, ktoré odôvodňujú časové obmedzenie účinku zrušenia napadnutého rozhodnutia**. Všeobecný súd po prvé uvádza, že **uplatnenie dotknutého opatrenia pomoci je súčasťou stále prebiehajúceho konania pozostávajúceho z rôznych po sebe nasledujúcich fáz,**⁶ a po druhé, že **okamžité spochybnenie výberu peňažných súm stanovených opatrením pomoci by malo osobitne škodlivé dôsledky pre hospodárstvo a leteckú dopravu Portugalska v hospodárskom a sociálnom kontexte, ktorý sa už vyznačuje vážnou poruchou hospodárstva vyvolanou pandémiou COVID-19. Za týchto podmienok Všeobecný súd rozhodol, že účinky zrušenia napadnutého rozhodnutia musia byť pozastavené až do prijatia nového rozhodnutia Komisiou**. V tejto súvislosti však Všeobecný súd spresňuje, že ak sa Komisia rozhodne prijať toto nové rozhodnutie bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania v zmysle článku 108 ods. 2 ZFEÚ, toto pozastavenie účinkov zrušenia nemôže presiahnuť dva mesiace odo dňa vyhlásenia rozsudku. Ak sa Komisia naopak rozhodne začať konanie vo veci formálneho zisťovania, pozastavenie bude trvať počas primeraného dodatočného obdobia.

⁵ Ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia bola polovica akcií príjemcu vlastnená spoločnosťou Participações Públicas SGPS SA, ktorá spravovala podiely portugalského štátu. Atlantic Gateway SGPS Lda vlastnila 45 % akcií príjemcu a 5 % akcií vlastnili iní akcionári.

⁶ Všeobecný súd v tejto súvislosti konštatuje, že dotknuté opatrenie bolo poskytnuté na počiatočné obdobie šiestich mesiacov, po ktorom Portugalsko malo podľa bodu 55 písm. d) usmernení o pomoci podnikom v ťažkostiach predložiť Komisii buď dôkaz o tom, že úver bol v celej výške splatený, alebo plán reštrukturalizácie alebo plán likvidácie.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106